

MODALITĂȚI DE DEZVOLTARE ȘI TRANSFORMARE A DEPRINDERILOR ÎN RUTINE

Profesor invatamant prescolar: ROHRMANN SIMONA
Gradinita „Scufita Rosie”, Sector 4, Bucuresti

Rutinele sunt “activitățile – reper după care se derulează întreaga activitate a unei zile. Ele acoperă nevoile de baza ale copilului și contribuie la dezvoltarea globală a acestuia. Rutinele înglobează, de fapt, activitățile de tipul: sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, micul dejun, igienă – spălătul și toaletă, masă de prânz, somnul/perioada de relaxare de după – amiază, gustările, plecarea copiilor acasă” (definiția din noul curriculum).

Rutinele sunt obișnuințe devenite necesități, sunt elemente automatizate ale unor acțiuni care fac parte din obișnuințele normale, benefice, necesare, mai sunt numite ritualuri, sunt, așadar, obiceiuri repetitive, care se disting prin faptul că se repetă zilnic, la interval aproximativ stabile, cu aproape aceleași conținuturi.

De asemenea, se poate spune că orice deprindere care s-a consolidat prin exercițiu, devenind o obișnuință irezistibilă pentru copil, poate fi numită rutină. La baza formării rutinelor, stă un mecanism fiziologic : formarea unor sisteme de legături temporare sau de stereotipuri dinamice bine consolidate, care permit transformarea unei acțiuni, a unei deprinderi în obișnuințe devenite necesități.

Condiții pentru ca o deprindere/activitate să devină rutină :

- Să i se ofere copilului un exemplu concret, un model pe care acesta vrea să-l reproducă sau să- l imite;
- Demonstrarea unei acțiuni să fie însoțită întotdeauna de explicații;
- Să se țină cont de faptul că dinamica formării deprinderilor și a obișnuințelor diferă de la un individ la altul;
- Să se desfășoare în ziua stabilită, la ora stabilită, după același algoritm;
- Să implice/să presupună o comunicare instrumentală, copiii primesc explicații, lămuriri despre cum trebuie realizată o anumită activitate/acțiune;
- Exercițiul și repetiția să fie elemente de bază în dezvoltarea rutinelor;
- Să respecte anumite etape: explicația însoțită de demonstrație, exercițiul repetitiv, verificarea respectării ritualului;
- Să fie apreciat, lăudat modul în care se efectuează, se execută o acțiune;
- Adultul să ofere exemple pozitive în permanență.

Avantajele și importanța rutinelor :

- Rutină are rolul de a focaliza atenția copilului, de a-l liniști și relaxa;
- Rutină zilnică este foarte benefică pentru copii, datorită faptului că anticiparea a ceea ce va urma conferă un sentiment de siguranță și încredere;
- Copiii mici sunt debusolați de dezorganizarea unei zile, așadar, un ritual, o activitate devenită obișnuință, le creează confort psihic, le conferă stabilitate și încredere;
- Atunci când un copil nu depinde de un program, comportamentul lui reflectă lipsa acestuia, fiind haotic și inconsistent.

Când vorbim despre un program vorbim și despre niște reguli pe care copilul ar trebui să le respecte. Un program cu reguli și reperi orare clare poate fi agreat și respectat de copii dacă aceștia participă direct la stabilirea lor. Așadar, trebuie să fixăm regulile grupei împreună cu preșcolarii. Nu multe reguli, că să poată fi reținute, iar aplicabilitatea lor să poată fi monitorizată mai ușor.

Copiii au nevoie să se dezvolte într-un mediu ordonat și predictibil, tolerant, sigur și armonios.

Mai jos avem câteva exemple de deprinderi achiziționate în grădiniță și care pot fi integrate în diferite teme pe parcursul anului școlar :

- Deprinderea de a folosi numai obiectele de uz personal, în mod corespunzător destinației fiecăruia;
- Deprinderea de a folosi corect șervețelul la masă;
- Deprinderea de a strânge resturile alimentare și de a le duce la coșul de gunoi;
- Deprinderea de a cere scuze când au greșit;
- Deprinderea de a se spăla pe mâini înainte și după masă;
- Deprinderea de a saluta adulții și copiii la venirea și la plecarea din grădiniță;
- Deprinderea de a mânca singur, fără să se murdărească, să mestece bine și să înghită;
- Deprinderea de a așeza ordonat hăinuțele și încălțăminte în spațiul destinat;
- Deprinderea de a oferi ajutor copiilor care îl solicită în orice împrejurare;
- Deprinderea de a avea o poziție corectă a corpului în timpul mesei;
- Deprinderea de a fi respectuoși față de adulți și de alți copii;
- Deprinderea de a face ordine și curățenie în sala de grupa și pe terenul de joc;
- Deprinderea de a îndeplini unele sarcini la colțul naturii vii : să ștergă praful de pe frunze, să curețe plantele de florile și frunzele uscate;
- Deprinderea de a folosi batista/șervețelul în toate ocaziile;
- Deprinderea de a-și adapta comportamentul propriu la cerințele grupului din care face parte;
- Deprinderea de a mânca fructe sau legume crude după ce au fost spălate;
- Deprinderea de a folosi formulele de politețe : poftim, te rog, mulțumesc, pardon;
- Deprinderea de a-și lua singuri jucăriile, materialele, cărțile și de a le așeza la loc după folosire;
- Deprinderea de a-și controla ținuta vestimentară și de a fi în permanență curați;
- Deprinderea de a se îmbrăca și dezbrăca într-o anumită ordine;
- Deprinderea de a intra în relație cu ceilalți;
- Deprinderea de a se culca la o anumită oră;
- Deprinderea de a spune adevărul;
- Deprinderea de a manifesta empatie față de semenii.

Bibliografie:

Revista Învățământului Preșcolar, Nr. 1-2 / 2009 , Editura Coresi, București, pag. 179 (Georgeta Șerban)

Revista Învățământului Preșcolar, Nr. 3-4 / 2008, Editura Coresi, București